

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑ.

Τόμος Γ'.

ΑΡΙΘΜ. 2 (50).

Συνδρομή, ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἰανουαρίου καὶ 1. Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους, ἐξάμηνος μόνον καὶ προπληρωτίαι: Πανταχοῦ φράγκ. χρ. 10 ἢ μάκ. 8.

ΕΤΟΣ Γ'.

τῇ 15/27. Ἰανουαρίου 1887.

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ Ο ΕΜΠΟΡΟΣ.

(συνέχεια).

Ἡ περὶ τὸ 1000 ἔτος π. Χ. συμβᾶσα κάθοδος τῶν Ἑρακλειδῶν ἔθηκε τέρμα εἰς τὴν ἡρώϊκὴν ἐποχὴν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἔκτοτε ὑπὸ τὴν ἐναλλάσσουσαν ἐπιρροὴν τῶν δύο κυριωτέρων φυλῶν, τῶν Ἰώνων καὶ Δωριέων, ἀρχίζει νέος βίος, ἀποσκοραλίζων πάσας τὰς ἀνατολικὰς παραδόσεις καὶ βαθμυδὸν παραγαγὼν τὴν ἀμίμητον ἐκείνην ἑλληνικὴν τέχνην, ἥτις ἔφθασεν εἰς τὸ κορύφωμα τῆς τελειότητος κατὰ τὴν ἱστορικὴν τῆς Ἑλλάδος ἐποχὴν. Ἀλλ' ἡ ἑλληνικὴ αὕτη τέχνη διακρίνεται ἀπὸ τῆς ἀνατολικῆς ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἔχει οὔτε ἱεραρχικὴν οὔτε δεσποτικὴν βάσιν. Ἱερεῖς καὶ ἡγεμόνες, ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῶν Ἀνατολιτῶν, δὲν ὑπῆρχον πλέον παρὰ τῷ ἐλευθέρῳ λαῷ τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἐξ ἰδίας δυνάμει ἀπέκτησαν πολιτικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ δημοκρατικὴν αὐτονομίαν. Ὅσον καὶ ἂν ὅμως οἱ ἐλεύθεροι πολῖται ἦσαν τὸ μόνον στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον ἔφερε τοὺς Ἑλλήνας εἰς τὴν ὑψίστην τοῦ πολιτισμοῦ περιωπὴν καὶ κατέστησε τὸν ἑλληνισμόν ἀντικείμενον θαυμασμοῦ καὶ λατρείας πάντων τῶν αἰώνων, — ἐν τούτοις ἐμπορικὸν δὲν ἐμποροῦμεν ν' ἀποκαλέσωμεν τὸν ἑλληνικὸν πολιτισμόν. Ναί μὲν, ὅρος ὑπάρξεως ἦτο διὰ τοὺς Ἑλλήνας τὸ ἐμπόριον, ἡ βιομηχανία καὶ ἡ θαλασσοπολία, καὶ μὲν καὶ αὐτοί, ὡς οἱ παλαιοὶ τῶν διδάσκαλοι, οἱ Φοῖνικες, εἶχον τὴν ῥοπὴν

νὰ ἰδρῶσιν ἐμπορεῖαν καὶ ἀποικίας, δυνάμει τῶν ὁποίων τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα ἐπεκράτησεν ἀπὸ τῶν ἀκτῶν τοῦ Εὐξείνου πόντου μέχρι τῶν παραλίων τῆς Περηναικῆς χερσονήσου, καὶ μὲν εἰς τὰ πολυπληθῆ δοχεῖα ἐξ ἀθηναϊκῶν καὶ κορινθιακῶν ἐργοστασίων, τὰ εὕρισκόμενα ἐν τοῖς τάφοις τῆς μέσης καὶ κάτω Ἰταλίας, εἰς τὰ λαμπρὰ χρυσᾶ σκεύη ἐν τοῖς μνήμασι τῆς ταυρικῆς Χερσῶνος, τῆς σημερινῆς Κριμαίας, διαβλέπομεν φανερώς τὴν ἑκτασιν τοῦ τότε ἑλληνικοῦ ἐμπορίου

καὶ τῆς βιομηχανίας, καθόλου ὅμως ἐν τοῖς μεγάλοις δημιουργήμασι τῶν ἑλλήνων ἀρχιτεκτόνων, γλυπτῶν καὶ ζωγράφων, ἐν τοῖς ἀθανάτοις ἔργοις τῶν ποιητῶν, φιλοσόφων καὶ ἱστορικῶν τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα ἐπιδιώκει τὴν γενικὴν τῆς ἀνθρωπότητος μόρφωσιν, ἀνυψοῦται ὑπεράνω πάσης μονομεροῦς τάσεως καὶ πραγματώνει τὸ ἀπόλυτον καὶ τὸ ἔχον αἰώνιον κύρος. Μετὰ τὸν θάνατον Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου ἀρχίζει τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος ἡ ἀποσύνθεσις· ἡ Ἀνατολὴ ἀποκτᾷ νέαν ζωὴν διὰ τῆς νικηφόρου ἐκστρατείας τοῦ μεγαλεπήβολου κατακτητοῦ καὶ ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς εἰσχωρεῖ μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς Ἰνδικῆς. Συγχρόνως ὅμως ἐν ταῖς πρωτεύουσαις τῶν Διαδόχων, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Περγάμῳ Ἀντιοχείᾳ κτλ. ἀναδύει πάλιν ἡ αὐλικὴ καὶ ὑπέρτερος τοῦ δεσποτισμοῦ τέχνη, ἀπέναντι δ' αὐτῆς

Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.